

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende VIPA-subsidiebesluiten met betrekking tot de indexering van de klassieke subsidies**
 - **Definitieve goedkeuring**

Bijlagen:

- het definitief goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
- brief van de Raad van State van 30 november 2022 met betrekking tot afvoering van de adviesvraag van de rol wegens het niet tijdig meedelen door de Raad van State van het advies

De hoge inflatie zorg voor een zware impact op de kost van de infrastructuurinvesteringen die door het VIPA worden gesubsidieerd. Voor de klassieke VIPA-subsidies is er ook al een indexeringsmechanisme voorzien. Dit indexeringsmechanisme kan de huidige snelle en sterke stijgingen van materiaalkosten echter niet bijbenen. Daarnaast wordt ook de berekening van de I-index voor de materialen als component van de door VIPA gehanteerde bouwindex, gewijzigd door de FOD Economie. Rekening houdend met de administratieve en budgettaire haalbaarheid, dienen daarom een aantal regelgevende wijzigingen te worden doorgevoerd.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Zorginfrastructuur

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- **Principieel goedgekeurd voorontwerpbesluit** van 25 november 2022 (VR 2022 2511 DOC.1268/2).
- **Advies van Raad van State** werd niet verleend. Conform de brief van de Raad van State van 30/11/2022 werd de **adviesvraag 72.632/3 op 28 december 2022 van de rol afgevoerd**,

overeenkomstig artikel 84, §4, tweede lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De inflatie heeft een zware impact op de infrastructuurinvesteringen die door het VIPA worden gesubsidieerd. Gelukkig worden de VIPA-subsidies zelf ook geïndexeerd. Bij de analyse van dit indexeringsmechanisme over de besluiten heen, werden volgende noden vastgesteld:

- **nood aan wijziging van de bouwindex ten gevolge van nieuwe i-index voor materialen (klassieke subsidies):** De klassieke subsidies worden geïndexeerd volgens een bouwindex waarvan de i-index voor de materialen naast de s-component (voor de lonen) de determinant vormt. Deze i-index wordt berekend door de FOD Economie. Sinds december 2020 werd de berekening van de i herzien en is er sprake van de nieuwe "I-2021", waarbij de berekening van de oude i wordt stopgezet vanaf januari 2023. Voor de continuïteit van de indexering van de klassieke subsidies, zal er in de VIPA-regelgeving een omzettingsfactor van oude i naar nieuwe I 2021 voorzien worden;
- **nood aan meerdere indexeringsmomenten bij de klassieke subsidies:** Bij de klassieke subsidies wordt de index finaal op 1 tijdstip op de volledige subsidie toegepast; m.n. bij het aanvangsbevel. Gelet op de huidige opwaartse prijsherzieningen tijdens de bouwperiode zelf, wordt een belangrijk deel van de kostprijsstijging dan niet gesubsidieerd. De regelgeving wordt aangepast, zodat de subsidie telkens voor de ene helft geïndexeerd wordt op het moment van het aanvangsbevel en voor de andere helft op het moment van de ingebruikname.

Hierna wordt toegelicht hoe de gewijzigde regelgeving inspeelt op voornoemde noden:

A.1 nood aan wijziging bouwindex

De bouwindex wordt toegepast voor de indexering van de klassieke subsidies. De subsidie wordt in de huidige regelgeving definitief aangepast aan de bouwindex van het jaar van aanvangsbevel. De bouwindex wordt 1x per jaar berekend in de maand januari van het jaar x en geldt dan voor alle aanvangsbevelen in het betrokken jaar x. Na het aanvangsbevel is er dus geen indexering meer.

De berekeningswijze van de bouwindex is identiek voor alle klassieke sectoren en zit juridisch vevat in de verschillende sectorbesluiten. Voor bv. de kinderdagverblijven wordt de bouwindex als volgt geregeld in artikel 16 ([Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor de sector van de voorzieningen voor gezinnen met kinderen \(vlaanderen.be\)](#)):

Artikel 16. (07/04/2011- ...)

De bedragen, vermeld in artikelen 10, 11 en 12, worden jaarlijks op 1 januari aangepast aan de bouwindex. De basisindex is die van 1 januari 1994.

De aanpassing, vermeld in het eerste lid, wordt doorgevoerd aan de hand van de actualisatieformule $0,40 s/S + 0,40 i/I + 0,20$, waarbij :

1° s : het officiële loon in de bouwnijverheid voor categorie 2A, dat van kracht is op 1 januari van het jaar in kwestie;

2° S : 19,885;

3° i : de index van de bouwmaterialen die van kracht is op 1 november voorafgaand aan het jaar in kwestie;

4° I : 3627.

Een belangrijke component van de VIPA-bouwindex is de index i voor materialen die in de huidige regelgeving op 1 november voorafgaand aan het jaar van het aanvangsbevel wordt vastgelegd. De FOD Economie stopt echter met de berekening van de oude i vanaf 1 januari 2023 en berekent al sinds 1/11/2020 de nieuwe I-index “I 2021” (voor meer info:

<https://economie.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/specifieke-sectoren/bouw/prijsherzieningsindexen/mercuriale-index-i-2021>).

VIPA zou vanaf 2023 de bouwindex berekenen op basis van de nieuwe index “I 2021”. Om dichter bij de actuele bouwindex in de loop van het jaar aan te sluiten, zou als referentiemaand voortaan voor december in plaats van november gekozen worden. De nieuwe index wordt wel maar met 2 maand vertraging aangeleverd, maar ook de component s wordt met vertraging aangeleverd zodat om praktische redenen februari nog voldoende tijd is om de bouwindex te berekenen en vanaf dan toe te passen.

Om de vergelijkbaarheid van de bouwindex in de tijd te behouden, zou verder gewerkt worden met een herrekende oude i met behoud van de basiswaarde van 1994 (zoals vermeld in de sectorbesluiten: 3.627).

Om daarnaast rekening te houden met de evolutie van de nieuwe index “I 2021” vanaf 1 november 2021, wordt de verhouding (het **verhoudingsgetal**) berekend tussen de oude index i (i_{oud}) en de nieuwe index I 2021 (i_{nieuw}) op 1 november 2021. Op 1 november 2021 werd immers voor de laatste keer de VIPA-bouwindex 2022 berekend volgens de oude i -waarde. Door vermenigvuldiging van de toekomstige te hanteren “I 2021”-waarden met dit **verhoudingsgetal** bekomen we een **herrekende oude i** . Deze kan nog altijd vergeleken worden met de oude i -waarden (van vóór 1/11/2021) en verrekent ook de evolutie van de nieuwe “I 2021” vanaf 1/11/2021.

	i_{oud}	i_{oud} (1/11/2020=100)	i_{nieuw}	verhouding $i_{oud}/$ i_{nieuw}
1/11/2020	7.944	100,00	100,00	79,44
1/12/2020	8.152	102,62	101,04	80,68
1/01/2021	8.402	105,77	102,09	82,30
1/02/2021	8.626	108,59	103,19	83,60
1/03/2021	8.849	111,39	104,30	84,84
1/04/2021	9.209	115,92	106,37	86,58
1/05/2021	9.664	121,65	108,56	89,02
1/06/2021	9.952	125,28	111,21	89,49
1/07/2021	10.152	127,79	112,97	89,86
1/08/2021	10.221	128,66	114,09	89,59
1/09/2021	10.187	128,24	115,99	87,83
1/10/2021	10.280	129,41	117,93	87,17
1/11/2021	10.397	130,88	119,48	87,02
1/12/2021	10.420	131,17	120,09	86,77
1/01/2022	11.033	138,88	123,58	89,28
1/02/2022	11.235	141,43	124,94	89,92
1/03/2022	12.808	161,23	129,94	98,57
1/04/2022	13.460	169,44	133,37	100,92
1/05/2022	13.575	170,88	135,67	100,06
1/06/2022	13.307	167,51	134,98	98,58
1/07/2022	12.752	160,52	134,64	94,71

Tabel 1: oude i versus I 2021 (in basispunten)

Het verhoudingsgetal tussen de **oude i** en de **I 2021** bedraagt **87,02**. De bouwindex van 2022 werd immers berekend op basis van een **oude i** op 1/1/2021 van 10.397, De nieuwe “**I 2021**” bedroeg toen 119,48, wat een verhoudingsgetal oplevert van: **10.397/119,48**.

Hierna een cijfermatige illustratie van wat dit voor de index van 2023 zou kunnen betekenen. We ramen de “**I 2021**” op 1/12/2022 op **147,23**. Na vermenigvuldiging met het verhoudingsgetal 87,02; zou dit dan in een herrekende **i** van **12.812** resulteren. Hiermee wordt rekening gehouden met de evolutie van de nieuwe “**I 2021**” sinds 1 november 2021, want:

- de herrekende oude **i** stijgt immers met $12.812/10.397-1 = 23,23\%$;
- en die toename stemt overeen met die van de nieuwe “**I 2021**”: $147,23/119,48-1 = 23,23\%$.

Daarnaast laat dit voor de verrekening van de **i**-component in de bouwindex ook toe om verder te werken met de basisindex van 1994 (**I=3.627**). Rekening houdend met nog 2 spilindex-overschrijdingen, vermenigvuldigen we de **s**-waarde van april (34,117) met 1.02^2 , wat resulteert in een geraamde **s** van **35,495**. Na invulling in de formule voor de bouwindex, komen we dan tot een geraamde bouwindex van **2,32697**:

Berekening bouwindex		0,4 x s/S	0,4 x i/I	0,2	bouwindex
	huidig (s of i)	35,495	12.812,00		
	basis (S of I)	19,885	3.627,00		
	0,4x .../0,2x ...	0,71401	1,41296	0,2	2,32697

Tabel 2: illustratie berekening bouwindex

Deze index wordt dan meegenomen voor de verdere simulaties (zie verder onder 3.A budgettaire impact). Voor de bouwindex vanaf 2024 wordt een afkoeling verwacht en wordt het groeipercentage beperkt tot 3%.

Voor de berekening van de bouwindex vanaf 1/1/2023 zal in de verschillende sectorbesluiten worden opgenomen dat de index **i** vanaf 1/11/2021 overeenstemt met de nieuwe index “**I 2021**” vermenigvuldigd met een factor 87,02.

A.2 nood aan meerdere indexeringsmomenten voor klassieke subsidies

In de huidige regelgeving verloopt de indexering van de klassieke subsidies als volgt:

- De subsidiebelofte (=SLO) wordt verleend op basis van de bouwindex van het jaar van de subsidiebelofte (= $index_{SLO}$).
- De aanvrager heeft vervolgens 2 jaar vanaf de subsidiebelofte de tijd om het aanvangsbevel van de werken te geven.
- In het jaar van het aanvangsbevel (AB) van de werken wordt de subsidie finaal aangepast aan de in dat jaar geldende bouwindex (investeringssubsidie= $subsidie_{AB} = subsidie_{SLO} \times index_{AB} / index_{SLO}$). Hierna vindt er geen indexering meer plaats. Dit is dan ook de “investeringssubsidie” waarop de betalingen in subsidieschijven zijn gebaseerd.

De voorzieningen zien zich momenteel (meer nog dan in het verleden) echter geconfronteerd met sterk stijgende prijzen tijdens de bouwperiode waar geen bijkomende indexering tegenover staat. Om die kostprijsstijging op te vangen zou er daarom ook nog geïndexeerd worden op moment van de ingebruikname.

Hieronder bespreken we de verdere modaliteiten:

- de berekeningsmomenten van de index m.b.t. de onderdelen van de investeringssubsidie;
- de uitbetaling van de subsidie;
- het toepassingsgebied van de nieuwe indexering.

Nieuwe berekening index: op welke momenten en voor welk deel van de investeringssubsidie?

Algemene nieuwe regels:

De gewijzigde regelgeving resulteert in 2 indexeringen:

- 50% van de investeringssubsidie volgens de bouwindex bepaald in februari van het jaar van het aanvangsbevel van de werken (AB);
- 50% van de investeringssubsidie volgens de bouwindex bepaald in februari van het jaar van de ingebruikname (IGN).

Die werkwijze houdt rekening met de graduele uitvoering van de werken en met wat administratief ook haalbaar is.

Als illustratie van de gekozen werkwijze, hieronder een uitgewerkt voorbeeld A:

- subsidiebelofte van 1.000.000 euro;
- bouwindex bij subsidiebelofte in jaar x: 2,5
- bouwindex bij aanvangsbevel in jaar x+2: 2,75
- bouwindex bij ingebruikname in jaar x+6: 3

De aanvrager kent dan een totale indexverhoging van 150.000 euro als volgt bepaald in het jaar van:

- aanvangsbevel: $1.000.000 \text{ euro} \times 50\% \times (2,75/2,5-1) = 50.000 \text{ euro}$;
- ingebruikname: $1.000.000 \text{ euro} \times 50\% \times (3/2,5-1) = 100.000 \text{ euro}$.

De totale investeringssubsidie komt dan neer op 1.150.000 euro.

Het indexbedrag op de betrokken momenten is verworven. Maar net zoals bij de bestaande regeling, kan een daling van de bouwindex ook tot een subsidievermindering voor het betrokken indexeringsmoment leiden.

Indien de index terugzakt tot 2,25 op moment van de ingebruikname (voorbeeld B), dan bedraagt het indexbedrag 0 euro en blijft de investeringssubsidie steken op de initiële 1 mio euro van de subsidiebelofte:

- aanvangsbevel: $1.000.000 \text{ euro} \times 50\% \times (2,75/2,5-1) = 50.000 \text{ euro}$;
- ingebruikname: $1.000.000 \text{ euro} \times 50\% \times (2,25/2,5-1) = -50.000 \text{ euro}$.

Specifieke bijkomende regels:

Vornoemde regel vormt de nieuwe regel voor alle projecten die onder het toepassingsgebied vallen.

Daarnaast wordt er ook nog specifiek voorzien voor projecten waarvoor aanvangsbevel werd gegeven:

- **vóór het in werking treden van de wijzigingen:** dat zij nooit minder kunnen ontvangen dan onder het oude systeem met 100% indexering op moment van het aanvangsbevel;
- **in 2021:** dat die projecten bij uitzondering de index van 2022 ontvangen. Zij hadden dikwijls geen keuze met betrekking tot de timing van het aanvangsbevel. Voor deze projecten diende dikwijls uiterlijk in 2021 aanvangsbevel gegeven te worden omdat anders de termijn van twee jaar (waarbinnen aanvangsbevel dient gegeven) dreigde te verstrijken. Gezien de sterke indexevolutie tijdens het jaar 2021 zelf (terwijl de bouwindex begin 2021 gebaseerd is op de prijsontwikkeling van 2020), misliepen zij op die wijze wel een belangrijk indexbedrag.

Uitbetaling subsidie:

Huidige werkwijze:

De huidige uitbetaling van de subsidie verloopt in 5 schijven waarbij telkens een percentage van de investeringssubsidie wordt uitbetaald op basis van facturen en - in latere fasen - in functie van evaluaties. De investeringssubsidie is bij de eerste schijf al aangepast aan de bouwindex in het jaar van het aanvangsbevel en wijzigt doorheen de betaalschijven niet meer in functie van de bouwindex.

Schijf 1	Eerste factuur Indienen: - factuur - overzicht van de gunningen	Betaling van 25% van de investeringssubsidie	
Schijf 2	Werken zijn 50% gevorderd = de som van de facturen bedraagt 50% van het berekend bouwplafond. Indienen: - facturen - update van de gunningen - aanvraag evaluatie 2	Betaling van 25% van de investeringssubsidie	Evaluatie 2 wordt aangevraagd, betaling kan doorgaan
Schijf 3	Werken zijn 75% gevorderd = de som van de facturen bedraagt 75% van het berekend bouwplafond. Indienen: - facturen - update van de gunningen	Betaling van 25% van de investeringssubsidie	Betaling kan doorgaan
Schijf 4	Ingebruikname	Betaling van 15% van de investeringssubsidie	Uitbetaling voorwaardelijk i.f.v. positieve evaluatie 2
Schijf 5	Ten vroegste 1 jaar na ingebruikname aanvragen 5e schijf. Indienen: - aanvraag evaluatie 3 - facturen - eindstaten	Betaling van 10% van de investeringssubsidie. Behalve bij verbouwing: subsidie wordt bijgesteld op basis van de eindafrekening	Evaluatie 3 wordt aangevraagd; uitbetaling voorwaardelijk i.f.v. positieve evaluatie 3

Illustratie I: verloop betaalschijven

In de regelgeving wordt er uitgegaan van 1 investeringssubsidie die op basis van de index van de bouwindex op moment van het aanvangsbevel van de werken werd vastgelegd:

[Besluit van de Vlaamse Regering houdende de procedureregels inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden \(vlaanderen.be\):](#)

“Art.20, §5: Het bedrag van de subsidiebelofte wordt door het Fonds aangepast aan de bouwindex die geldt op het moment van het bevel tot aanvang van de werkzaamheden of van het plaatsen van de bestelling, conform de bepalingen en berekeningsregels, vermeld in de sectorbesluiten.”

Nieuwe werkwijze:

Hier dienen we onderscheid te maken tussen de 2 indexeringsmomenten en indexeringen.

Voor de eerste indexering bij aanvangsbevel verandert de werkwijze (met betrekking tot de betaling) niet ten opzichte van de huidige regelgeving, gezien opnieuw voorafgaand aan de eerste betaalschijf de eerste indexering al verwerkt is in de investeringssubsidie.

De tweede indexering bij ingebruikname leidt tot een aanvullende subsidiebelofte in het jaar van ingebruikname.

De ingebruikname situeert zich bij betaalschijf 4. Bijgevolg wijzigt de investeringssubsidie vanaf betaalschijf 4 van inhoud:

- vóór betaalschijf 4 is er de investeringssubsidie op basis van de index bij aanvangsbevel;
- vanaf betaalschijf 4, is dit de investeringssubsidie op basis van de index bij ingebruikname.

Maar het volstaat niet om de betaalpercentages toe te passen op de dan geldende waarde van de investeringssubsidie. De indexering o.b.v. het aanvangsbevel vindt plaats bij betaalschijf 4 en vanaf betaalschijven 4+5 kan er nog maar 25% van de investeringssubsidie en van de bijkomende indexering op moment van het aanvangsbevel worden uitbetaald. Toegepast op het voorgaande

voorbeeld A wordt van de 100.000 euro indexverhoging dan maar 25.000 euro uitbetaald of een totale subsidie van 1.075.000 euro:

betaalschijven:				
betaalschijf	Subsidie	% uitbetaling	betaalschijf (euro)	cumulatief uitbetaald
1	1.050.000	25%	262.500	262.500
2	1.050.000	25%	262.500	525.000
3	1.050.000	25%	262.500	787.500
4	1.150.000	15%	172.500	960.000
5	1.150.000	10%	115.000	1.075.000

Tabel 3: illustratie verrekening indexverhoging

Bijgevolg dient er van de indexering bij de ingebruikname nog $3 \times 25\% \times 100.000$ euro of 75.000 euro uitbetaald te worden m.b.t. de voorgaande fasen 1-3 om het totale subsidiebedrag op 1.150.000 euro te brengen.

Samengevat pleiten volgende elementen er dus voor om de extra indexering naar aanleiding van de ingebruikname apart te definiëren als een indexsupplement en niet mee op te nemen in de huidige definitie van investeringssubsidie:

- volgens het huidige vastgelegde betaalschema zou er anders een inhaaloperatie voor de 75% van de extra indexering m.b.t. de voorgaande 3 betaalschijven dienen verrekend te worden. Een uitbetaling volgens de nog lopende betaalschijven is dus niet aangewezen;
- bij uitbreiding en verbouwing is er sowieso eventueel nog een verrekening bij betaalschijf 5.

Bijgevolg zal de indexering bij ingebruikname apart gedefinieerd worden als indexsupplement. Gezien de indexbepaling in het jaar van ingebruikname gebeurt en definitief vastligt, zou ook de budgettaire vastlegging dan plaats vinden. De uitbetaling zou echter bij betaalschijf 5 geschieden.

De herindexering van de investeringssubsidies met aanvangsbevel in 2021 naar de index van 2022 wordt toegevoegd aan de initiële investeringssubsidie en volgt de betaalschijven. Indien bepaalde betaalschijven reeds uitbetaald werden, dan wordt de extra index verder uitbetaald volgens het ritme en belang van de nog niet uitbetaalde schijven.

Toepassingsgebied nieuwe indexering:

Aard van de infrastructuur:

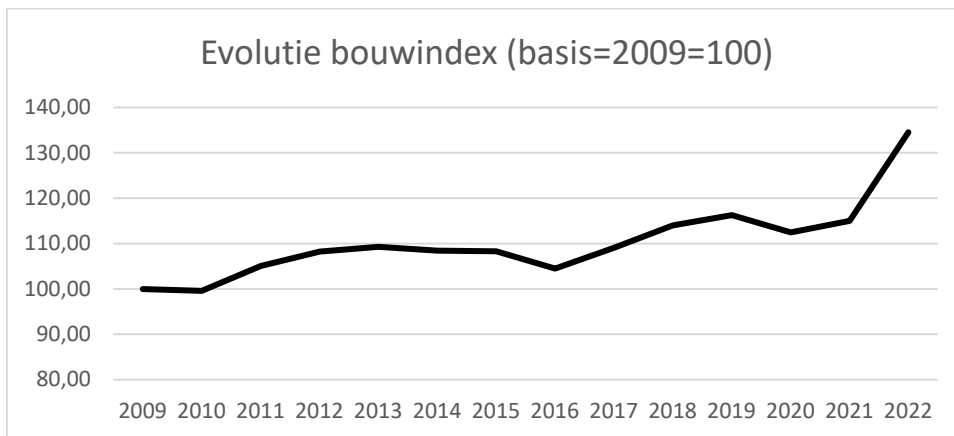
Enkel (verbouwings)werken komen in aanmerking, dus geen aankoopdossiers.

Ingangsdatum:

De prijsstijgingen kennen vooral een hoge vlucht vanaf begin 2021.

In de periode 2009-2020 zijn de prijzen met 15% toegenomen of een gezapige 1,08% per jaar (samengestelde groei).

In 2021 daarentegen was de stijging met 16,99% in 1 jaar tijd en dus meer dan de 13 voorgaande jaren:

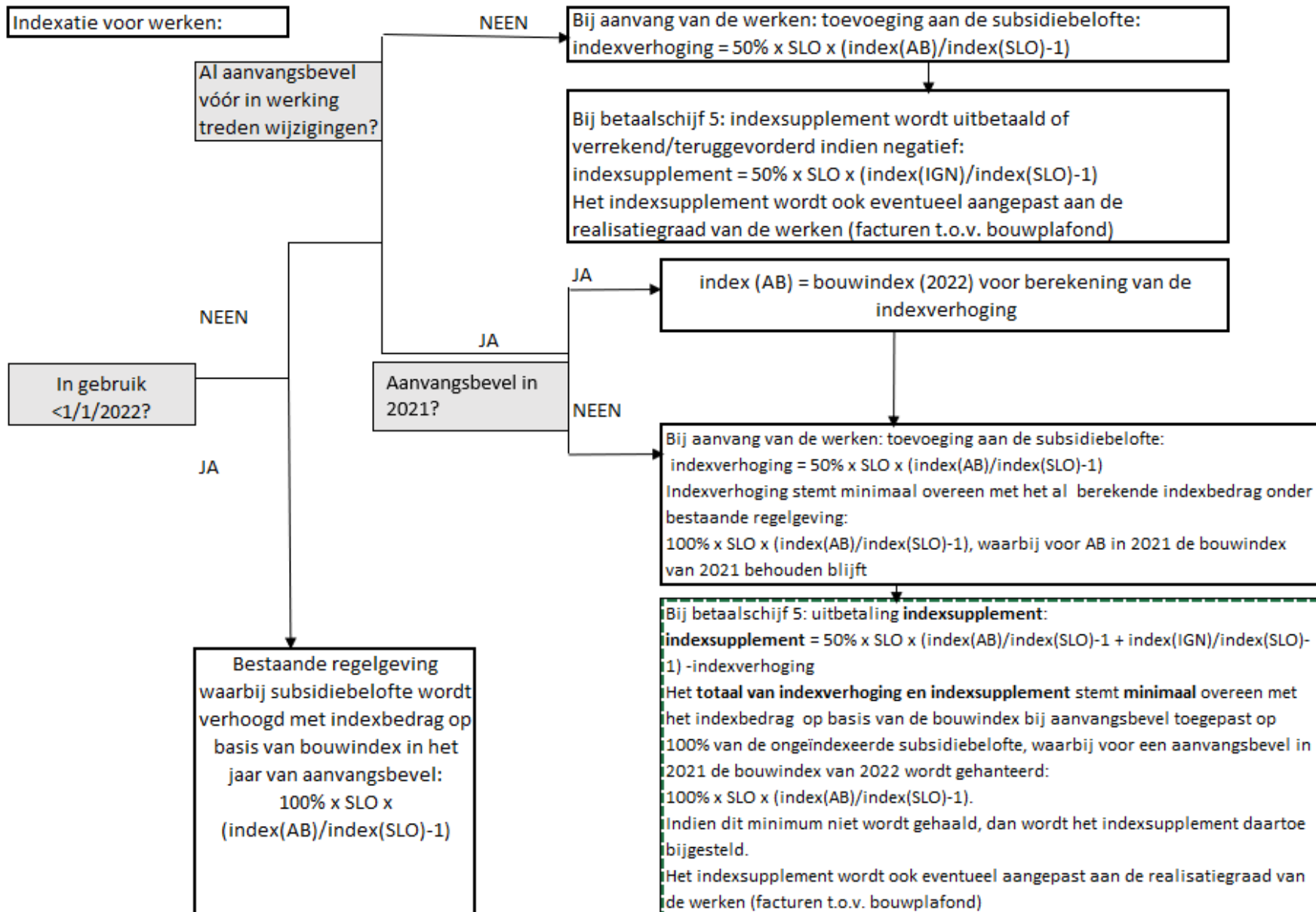
Grafiek I: evolutie bouwindex (basis=2009=100)

De doelgroep zou beperkt worden tot alle gesubsidieerde gebouwen die ten vroegste op 1 januari 2022 in gebruik zijn genomen. Gezien de gemiddelde bouwperiode historisch toch 3 jaar bedraagt, hebben dossiers met ingebruikname vóór 1/1/2022 voor een significant deel kunnen genieten van de lagere materiaalkosten van 2020 en vroeger.

Speciaal toepassingsgebied bestaande dossiers

- Bij een aanhoudende stijging van de bouwindex levert de nieuwe indexregeling in vergelijking met de bestaande steeds een beter resultaat op voor de aanvragers. Het is echter niet onwaarschijnlijk dat na de sterke stijging in 2021 en 2022 (alook een quasi vaststaande stijging in 2023), de bouwindex (tijdelijk) zal terugvallen. Die daling wordt echter pas verwacht na 2024, zodat ook de eerstkomende ingebruiknames in 2022-24 eerder stijgende bouwindexen zullen kennen.
Bij een dalende bouwindex zou de aanvrager beter af geweest zijn met de oude regeling waarbij de indexstijging voor de volle 100% bij een eerder aanvangsbevel werd vastgeklit. Vandaar wordt een uitzonderingsbepaling opgenomen dat zij die vóór ingang van de maatregel al een aanvangsbevel hebben gegeven, nooit minder kunnen bekomen dan onder de oude regelgeving. In concreto stemt hun totale indexbedrag minimaal overeen met de bouwindex bij aanvangsbevel op 100% van de subsidiebelofte. Dit impliceert ook dat een daling van de bouwindex bij ingebruikname evenmin aanleiding kan geven tot een negatieve verrekening.
- Daarnaast werden de voorzieningen met aanvangsbevel in 2021 extra getroffen, gezien de sterke stijging in de loop van dat jaar (+16,99%). Bijgevolg wordt hun investeringssubsidie bij uitzondering geherindexeerd aan de hogere index van 2022.

In de beslissingsboom op de volgende bladzijde wordt de samenvatting gegeven van de verschillende mogelijkheden.

legende: SLO= bedrag subsidiebelofte, AB=aanvangsbevel, IGN=ingebruikname

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

In dit artikel wordt door toevoeging aan artikel 20, §5 van het procedurebesluit, de indexverhoging (IV) via een indexering van 50% van de subsidie bij aanvangsbevel alsook de uitzonderlijke herziening van aanvangsbevelen in 2021 volgens index 2022 geregeld.

Die indexverhoging:

- geldt enkel voor de **werken**, niet voor de aankopen;
- geldt enkel voor de dossiers waarvoor de infrastructuur **nog niet in gebruik was genomen op 31/12/2021** (en dus ten vroegste vanaf 1/1/2022 in gebruik wordt genomen). Indien al in gebruik vóór 1/1/2022, dan blijft de oude regel toegepast van indexering van de volledige subsidiebelofte volgens de bouwindex bij het aanvangsbevel.
- wordt berekend met de **formule: $IV = SLO \times 50\% \times ((i_{AB}/i_{SLO}) - 1)$**
waarbij:
SLO = subsidie berekend aan de bouwindex in het jaar van de subsidiebelofte
 i_{AB} = bouwindex in het jaar van het bevel tot aanvang van de werken
 i_{SLO} = bouwindex in het jaar van de subsidiebelofte
- wordt **toegevoegd aan de ongeïndexeerde subsidiebelofte** en volgt hiermee het betaalritme van de 5 betaalschijven.

Voor infrastructuur met **aanvangsbevel in 2021** wordt de **indexverhoging berekend op basis van de bouwindex van 2022**.

Voor dossiers met aanvangsbevel voorafgaand aan het in werking treden van de wijzigingen, geldt er in het bijzonder dat:

- o de nieuwe indexverhoging (IV) eerst wordt **berekend op de subsidiebelofte zonder de eerdere indexering** op het moment van het aanvangsbevel;
- o die nieuwe indexverhoging (IV) **niet minder bedraagt dan het eerdere indexbedrag berekend op het moment van het aanvangsbevel onder de oude regelgeving**. Dit is dus het indexbedrag aan de hand van de initieel gehanteerde bouwindex bij aanvangsbevel toegepast op het volledige bedrag van de subsidiebelofte (ook de dossiers met aanvangsbevel in 2021 worden dus nog aan de oude bouwindex berekend)
- o indien de indexverhoging meer bedraagt dan het indexbedrag onder de bestaande regelgeving, dan zal het positieve verschil uitbetaald worden volgens het **ritme en aandeel van de nog niet uitbetaalde schijven op moment van het in voege treden van de wijziging**. Voorbeeld:
 - initiële subsidiebelofte = 1.000.000 euro
 - Schijven 1-3 werden reeds uitbetaald, bijgevolg dienen nog schijven 4 en 5 voor resp. 15% en 10% te worden uitbetaald.
 - Op basis van de nieuwe regelgeving, heeft de voorziening recht op 100.000 extra index.
 - Deze 100.000 euro zal toegevoegd worden aan betaalschijven 4 en 5 voor respectievelijk 60.000 euro ($15/25 \times 100.000$ euro) en 40.000 euro.

Verdere voorbeelden ter illustratie van verschillende gevallen:

SLO = subsidiebelofte aan de index in het jaar van de subsidiebelofte = 1.000.000 euro;

iSLO = index in het jaar van de subsidiebelofte = 2;

iAB2020 = index aanvangsbevel 2020 = 1,8

iAB2021 = index aanvangsbevel 2021 = 1,8

iAB2022 = index aanvangsbevel 2022 = 2,4

iAB2023 = index aanvangsbevel 2023 = 2,5

*Geval 1: het betreft een dossier met aanvangsbevel na het in werking treden van de wijzigingen, in **2023**:*

De indexverhoging (IV) volgens de nieuwe regelgeving bedraagt $1.000.000 \times 50\% \times (2,5/2 - 1) = 125.000$ euro

De totale subsidiebelofte wordt $1.000.000 + 125.000 = 1.125.000$ euro.

*Geval 2: het aanvangsbevel werd verleend vóór het in werking treden van de wijzigingen, maar niet in 2021, bvb. in **2022**:*

In dat geval werd de index al voor het in werking treden van de wijzigingen bepaald op $1.000.000 \times (2,4/2 - 1) = 200.000$ euro. De subsidiebelofte bedroeg na die indexverhoging $1.000.000 + 200.000 = 1.200.000$ euro.

Die oudere index is hoger dan de nieuwe indexverhoging van 100.000 euro ($= 1.000.000 \times 50\% (2,4/2 - 1)$) en de indexverhoging wordt minimaal op het oudere indexbedrag van 200.000 euro bepaald.

De subsidiebelofte blijft bijgevolg ongewijzigd op 1.200.000 euro.

*Geval 3: idem als geval 2, maar **aanvangsbevel in 2020** en dus bouwindex van 1,8:*

In dat geval werd de index al vóór het in werking treden van de wijzigingen bepaald op $1.000.000 \times (1,8/2 - 1) = -100.000$ euro. De subsidiebelofte bedroeg onder de oude regelgeving $1.000.000 - 100.000 = 900.000$ euro.

Die vroegere indexverhoging van -100.000 euro is lager dan de nieuwe indexverhoging (IV) van -50.000 euro ($= 1.000.000 \times 50\% \times (1,8/2 - 1)$) waardoor de nieuwe indexverhoging (IV) geldt.

De subsidiebelofte wordt gewijzigd naar $1.000.000 - 50.000$ euro = 950.000 euro.

*Geval 4: het aanvangsbevel werd verleend vóór in werking treden van de wijzigingen, in **2021**:*

Het berekende indexbedrag vóór het in werking treden van de wijzigingen (en zonder aanpassing aan de nieuwe bouwindex 2022) bedroeg:

$1.000.000 \text{ euro} \times (1,8/2 - 1) = -100.000$ euro

De subsidiebelofte bedroeg onder de oude regelgeving: $1.000.000 \text{ euro} - 100.000 \text{ euro} = 900.000$ euro

Gezien het dossier in 2021 aanvangsbevel kreeg, wordt de subsidiebelofte uitzonderlijk herrekend met de index van 2022.

De indexverhoging bedraagt volgens de nieuwe regelgeving:

$1.000.000 \text{ euro} \times 50\% \times (2,4/2 - 1) = +100.000$ euro

Gezien hoger dan het oude indexbedrag (-100.000 euro) bedraagt de indexverhoging 100.000 euro en die wordt toegevoegd aan de ongeïndexeerde subsidiebelofte:

$1.000.000 \text{ euro} + 100.000 \text{ euro} = 1.100.000$ euro.

Artikel 2:

Bij verbouwing wordt de subsidie geplafonneerd op 60% van de bouwkost. Er is bij eindevaluatie momenteel enkel een negatieve bijstelling indien de effectieve bouwkost dan lager uitvalt dan de geraamde bij de subsidiebelofte. Er is echter geen positieve bijstelling indien de effectieve verbouwkosten hoger zou uitvallen. Sterke, snelle en bovendien onvoorspelbare kostenstijgingen leiden tot mogelijks herhaalde sterke positieve afwijkingen ten opzichte van de raming. Het is dan ook redelijk dat de bijstelling in beide richtingen (dus ook positieve richting) speelt, zonder dat het subsidieplafond wordt overschreden.

Artikel 3:

In artikel 3 van het wijzigingsbesluit wordt met toevoeging van een zesde tot en met elfde lid aan artikel 28 van het procedurebesluit, de indexering bij de ingebruikname of het indexsupplement (IS) geregeld.

Algemeen geldt:

- o Het indexsupplement geldt enkel voor de **werken**.
- o Het indexsupplement is van toepassing op de dossiers waarvoor de infrastructuur **nog niet in gebruik was genomen op 31/12/2021** (en dus ten vroegste vanaf 1/1/2022 in gebruik wordt genomen).
- o Het indexsupplement wordt als volgt berekend:

$$IS = SLO \times 50\% \times \left(\frac{index_{IGN} + index_{AB}}{index_{SLO}} - 2 \right) - IV$$

Waarbij:

IS= indexsupplement

SLO = subsidie berekend aan de bouwindex in het jaar van de subsidiebelofte

I_{AB} = bouwindex in het jaar van het aanvangsbevel

i_{IGN} = bouwindex in het jaar van de ingebruikname

i_{SLO} = bouwindex in het jaar van de subsidiebelofte

IV = indexverhoging zoals gedefinieerd onder artikel 1

- o Het indexsupplement wordt eventueel **aangepast in functie van de realisatiegraad van de werken**. Indien bijvoorbeeld maar de helft van het berekend bouwplafond met facturen wordt afgedekt, wordt ook maar de helft van het indexsupplement uitbetaald.
- o Een **positief supplement wordt toegevoegd** aan het saldo bij betaalschijf 5, een **negatief saldo wordt verrekend in het saldo** of **teruggevorderd** bij ontoereikend saldo.

Bijkomend geldt er voor aanvragers die vóór in werking treden van de wijzigingen (hier verondersteld: 1/1/2023), een aanvangsbevel hebben gegeven:

- o Het **totaal van de indexverhoging (IV)** uit artikel 1 en het **indexsupplement (IS)** uit artikel 3 stemt **minimaal overeen met wat onder de oude regelgeving gold**, d.w.z. minimaal 100% van de ongeïndexeerde subsidiebelofte geïndexeerd aan de bouwindex volgens het aanvangsbevel. Voor dossiers met aanvangsbevel in 2021 stemt de bouwindex overeen met die van 2022. Voor de bepaling van die minimum, wordt bij aanvangsbevel in 2021 hier ook de bouwindex van 2022 gehanteerd.
- o **Indien het minimum van de oude regelgeving** (rekening houdend met herrekende index voor dossiers met aanvangsbevel in 2021) **niet wordt gehaald, dan wordt het indexsupplement aangepast** zodat dit minimum toch wordt gehaald.

Voorbeelden: SLO = 1.000.000 euro; i_{SLO} = index subsidiebelofte = 2

	index AB		jaar AB	index IGN	oude index	IV	IS	IV+IS	IV+IS:min	IS gecorrigeerd
	oud	nieuw								
geval1	2,4	2,4	2023	1,8	0,00	100.000,00	-50.000,00	50.000,00	50.000,00	-50.000,00
geval2	2,4	2,4	2020	1,8	200.000,00	200.000,00	-150.000,00	50.000,00	200.000,00	0,00
geval3	1,8	1,8	2020	2,4	-100.000,00	-50.000,00	100.000,00	50.000,00	50.000,00	100.000,00
geval4	1,8	2,5	2021	2,1	-100.000,00	125.000,00	25.000,00	150.000,00	250.000,00	125.000,00
geval5	1,8	2,5	2021	3	-100.000,00	125.000,00	250.000,00	375.000,00	375.000,00	250.000,00

Tabel 4: illustratie berekening indexsupplement

Geval1:

De index bedraagt bij de subsidiebelofte 2, bij aanvangsbevel 2,4 en bij ingebruikname 1,8.

$$\begin{aligned} \text{Het indexsupplement (IS)} &= IS = SLO \times 50\% \times \left(\frac{\text{index}_{IGN} + \text{index}_{AB}}{\text{index}_{SLO}} - 2 \right) - IV \\ &= 1.000.000 \times 50\% \left(\frac{1,8 + 2,4}{2} - 2 \right) - 100.000 \\ &= 50.000 - 100.000 = -50.000 \text{ euro} \end{aligned}$$

Het betreft een dossier met AB na 2023 zodat er geen bodembewaking geldt. Er dient bijgevolg een negatief indexsupplement van 50.000 – 100.000 euro = -50.000 euro te worden verrekend op betaalschijf 5.

Dit geval is illustratief voor alle dossiers met nog geen aanvangsbevel bij het in werking treden van de wijzigingen. Zowel negatieve als positieve supplementen worden in rekening gebracht.

Geval2:

Idem als geval 1 maar het aanvangsbevel werd verleend in 2020, dus vóór het in werking treden van het besluit.

Bij de indexverhoging (IV) was er al 200.000 euro toegekend omdat dit het hogere indexbedrag was onder de oude regelgeving. Zonder bodembewaking zou het indexsupplement overeenstemmen met: $50.000 (= 1.000.000 \times 50\% \left(\frac{1,8 + 2,4}{2} - 2 \right)) - 200.000 \text{ (IV)} = -150.000 \text{ euro}$. *Of nog: in totaal zou dit project maar recht hebben op 50.000 euro, terwijl er via de indexverhoging al 200.000 euro was toegekend.*

Het totaal van het indexsupplement (-150.000 euro) en de indexverhoging (200.000 euro) bedraagt 50.000 euro. Dit is lager dan de indexverhoging 200.000 euro. Het indexsupplement van -150.000 euro wordt bijgevolg verhoogd naar 0 euro.

De totale indexering (= IS+IV) blijft dus behouden op 200.000 euro of de initiële indexering bij het aanvangsbevel onder de oude regelgeving.

Geval3:

Aanvangsbevel werd gegeven in 2020, toen de index 1,8 bedroeg. Op moment van ingebruikname bedraagt de index 2,4.

In 2020 was er onder de oude regelgeving een indexverhoging toegepast van $(1,8/2 - 1) \times 1.000.000 \text{ euro} = -100.000 \text{ euro}$. Onder de nieuwe regelgeving wordt die beperkt tot $50\% \times -100.000 = -50.000 \text{ euro}$.

$$\begin{aligned} \text{Het indexsupplement (IS)} &= \text{IS} = \text{SLO} \times 50\% \times \left(\frac{\text{index}_{IGN} + \text{index}_{AB}}{\text{index}_{SLO}} - 2 \right) - \text{IV} \\ &= 1.000.000 \times 50\% \left(\frac{2,4+1,8}{2} - 2 \right) - (-50.000) \\ &= 50.000 - (-50.000) = 100.000 \text{ euro} \end{aligned}$$

Het totaal van het indexsupplement (100.000 euro) en de indexverhoging (-50.000 euro) bedraagt 50.000 euro.

Dat totaal van IS+IV of 50.000 euro ligt hoger dan de -100.000 euro onder de oude regelgeving (= $(1,8/2-1) \times 1.000.000$ euro).

Het indexsupplement blijft dus op 100.000 euro.

In totaal ontvangt de voorziening dan de 50.000 euro, bestaande uit: -50.000 (indexverhoging) + 100.000 euro (indexsupplement)

Geval4:

Aanvangsbevel werd gegeven in 2021 waardoor de hogere index van 2022 van toepassing is voor de indexverhoging:

$$\text{IV} = (2,5/2-1) \times 50\% \times 1.000.000 \text{ euro} = 125.000 \text{ euro}$$

$$\begin{aligned} \text{Het indexsupplement (IS)} &= \text{IS} = \text{SLO} \times 50\% \times \left(\frac{\text{index}_{IGN} + \text{index}_{AB}}{\text{index}_{SLO}} - 2 \right) - \text{IV} \\ &= 1.000.000 \times 50\% \left(\frac{2,1+2,5}{2} - 2 \right) - 125.000 \\ &= 150.000 - 125.000 = 25.000 \text{ euro} \end{aligned}$$

Het totaal van het indexsupplement (25.000 euro) en de indexverhoging (125.000 euro) bedraagt 150.000 euro.

Onder de oude regelgeving zou er, rekening houdend met de bouwindex van 2022 (2,5), een bedrag van 250.000 euro zijn toegekend: $(2,5/2-1) \times 1000.000 = 250.000$ euro.

Het indexsupplement dient bijgevolg met $250.000 - 150.000$ euro = 100.000 euro te worden verhoogd.

Het indexsupplement bedraagt dus: $25.000 + 100.000$ euro = 125.000 euro.

In totaal ontvangt de voorziening dan inderdaad 250.000 euro zoals onder de oude regelgeving: 125.000 euro (IV) + 125.000 euro (IS)

Geval5:

Idem als geval4, maar de index bij ingebruikname bedraagt nu 3.

$$\begin{aligned} \text{Het indexsupplement (IS)} &= \text{IS} = \text{SLO} \times 50\% \times \left(\frac{\text{index}_{IGN} + \text{index}_{AB}}{\text{index}_{SLO}} - 2 \right) - \text{IV} \\ &= 1.000.000 \times 50\% \left(\frac{3+2,5}{2} - 2 \right) - 125.000 \\ &= 375.000 - 125.000 = 250.000 \text{ euro} \end{aligned}$$

De som van het indexsupplement en de indexverhoging is 375.000 euro.

Dit ligt hoger dan de 250.000 euro onder de oude regelgeving. Het indexsupplement blijft bijgevolg op 250.000 euro.

Artikelen 4-10:

Voor de continuïteit van de component i in de VIPA-bouwindex werd de verhouding tussen de oude i en nieuwe "I 2021" (berekend door de FOD Economie) bepaald op het moment

dat de oude i het laatst voor de berekening van de VIPA-bouwindex werd gehanteerd (1 november 2021). De toekomstige oude i stemt dan ook overeen met dit verhoudingsgetal (87,02) maal de "Index I 2021" berekend door de FOD Economie.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

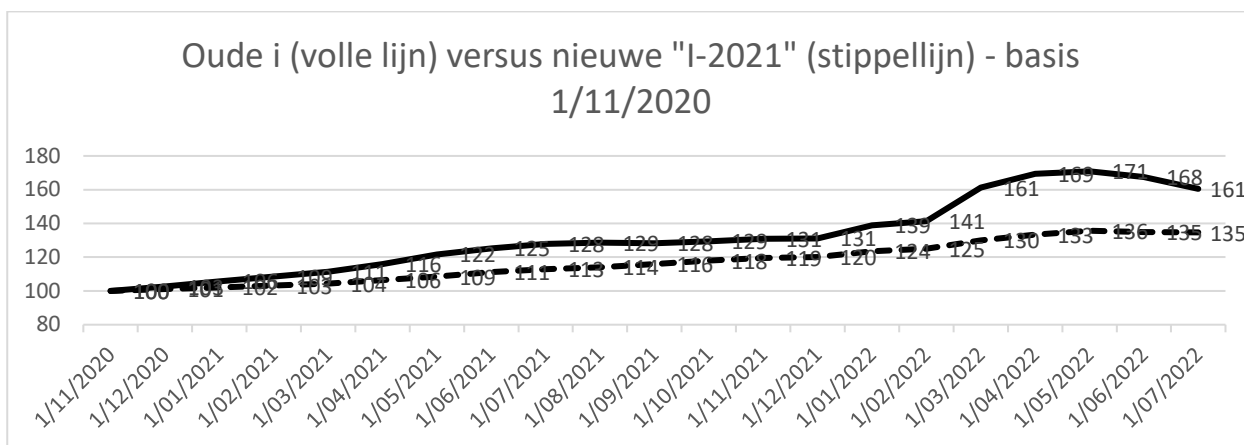
1 Financiële weerslag van het ontwerp van besluit:

We behandelen de budgettaire impact per onderdeel vermeld onder rubriek A van deze nota. Gezien de nood aan aanpassing van onze IT-systemen, wordt deze kost als extra luik toegevoegd.

1.1 wijziging berekeningswijze bouwindex

De wijziging van de berekeningswijze van de bouwindex dient sowieso doorgevoerd te worden. De budgettaire impact valt moeilijk te becijferen gezien we de toekomstige prijsontwikkeling niet kunnen voorspellen. Op basis van de historiek sinds de eerste berekening van de nieuwe "I 2021" kan wel vastgesteld worden dat de nieuwe "I 2021" minder volatiel is dan de oude i. In de periode 1/11/2020-1/5/2022 is de nieuwe "I-2021" (stippellijn) met 36% gestegen versus 71% voor de oude i. Vanaf mei 2022 zien we dan weer een heel beperkte 1% daling voor de nieuwe "I 2021", terwijl de oude i met 6% daalde.

Belangrijkste verklaring is dat in de nieuwe "I 2021" geen aardolieproducten meer worden opgenomen. Mogelijks zou het achterlopen van de nieuwe index nog een tijdje aanhouden. In ieder geval wordt voor de bouwindex 2023 al rekening gehouden met de nieuwe "I 2021" vanaf 1/11/2021.

Grafiek II: evolutie oude i versus nieuwe "I-2021" (1/11/2020-1/5/2022)

1.2 nood aan meerdere indexeringsmomenten bij de klassieke subsidies

Voor de budgettaire impact, werden de geraamde vast te leggen indexeringen vergeleken tussen:

- Scenario A: bestaande werkwijze: alle dossiers worden finaal en definitief geïndexeerd op moment van het aanvangsbevel;
- Scenario B: toekomstige werkwijze:

- o dossiers waarvoor **nog geen ingebruikname**: 50% van de subsidie wordt geïndexeerd op moment van het aanvangsbevel en 50% van de subsidie wordt geïndexeerd op moment van ingebruikname;
- o andere dossiers: verdere indexering volgens de bestaande werkwijze.

De geraamde indexeringen werden in beide scenario's berekend op:

- de **historische vastleggingen**;
- de te verwachten, **toekomstige vastleggingen (en dus toekomstige projecten)** vanaf 2022. Voor de te verwachten vastleggingen werd uitgegaan van de meerjarenbegroting (zonder de nieuwe forfaits voor de ziekenhuizen).

De ramingen zijn ook functie van de volgende assumpties:

- indien er nog geen **aanvangsbevel** werd gegeven, wordt ervan uitgegaan dat het aanvangsbevel 1 jaar na de subsidiebelofte zal worden gegeven. Voor de toekomstige projecten wordt een aanvangsbevel van 1 jaar verondersteld. Voor een aantal specifieke dossiers die al uitstel hadden gekregen werd het aanvangsbevel handmatig bijgesteld;
- voor de raming van de duur van de bouwperiode of de **periode tussen (geraamd of effectief) aanvangsbevel en ingebruikname**, onderscheiden we 3 groepen:
 - o er werd al **aanvangsbevel en een eerste betaalschijf** opgevraagd: 2 jaar na het aanvangsbevel, wordt de ingebruikname geraamd. Deze dossiers zijn immers al het verst gevorderd;
 - o er werd al **aanvangsbevel** gegeven, maar er is nog geen eerste betaalschijf opgevraagd: hier werden ook al een aantal horden genomen (procedures, bezwaren werden afgewikkeld), zodat de bouwperiode zich kan beperken tot 3 jaar
 - o er werd **nog geen aanvangsbevel** gegeven: deze staan het minst ver, bijgevolg wordt er uitgegaan van een gemiddelde bouwperiode van 5 jaar.
- Voor de bouwkostindex werd uitgegaan van de raming onder A.1 voor 2023 met daarna een afgekoelde groei van 3%/jaar.
- Vastleggingen:
 - o Voor de aanvangsbevelen tot en met 31/12/2022 wordt nog uitgegaan van een vastlegging voor 100% van de index bij aanvangsbevel. Dit geldt ook voor de bestaande dossiers die onder de nieuwe werkwijze vallen. Die dossiers zullen bij ingebruikname dan nog het verschil ontvangen tussen de berekende index onder de 50/50%-regeling en de 100% index bij aanvangsbevel (in de simulaties zijn er geen negatieve verrekeringen, want enkel maar stijgende indexen).
 - o In concreto:
 - Bij aanvangsbevel(AB) volgende 100% vastlegging van:

$$\text{indexbedrag}_{AB} = SLO \times (\text{index}_{AB} / \text{index}_{SLO} - 1)$$
 waarbij *SLO=subsidiebelofte*
 - Bij ingebruikname (IGN) vastlegging van het verschil tussen 50%/50%-regeling en het voorgaande:
 - $$\text{indexbedrag}_{IGN} = SLO \times 50\% \times (\text{index}_{AB} / \text{index}_{SLO} + \text{index}_{IGN} / \text{index}_{SLO} - 2) - \text{indexbedrag}_{AB}$$
 - $$= SLO \times 50\% \times \left(\frac{\text{index}_{IGN} - \text{index}_{AB}}{\text{index}_{SLO}} \right)$$
 - o Voor de aanvangsbevelen vanaf 1/1/2023 gelden de vastleggingen voor de indexbedragen:
 - Bij aanvangsbevel: $SLO \times 50\% \times (\text{index}_{AB} / \text{index}_{SLO} - 1)$
 - Bij ingebruikname: $SLO \times 50\% \times (\text{index}_{IGN} / \text{index}_{SLO} - 1)$

Resultaat simulatie:

scenario A (huidige situatie=basis)	<2022	2.022	2.023	2.024	2.025	2.026	2.027	2.028	2.029	2.030	totaal
historische vastleggingen	6.475.377	13.506.562	1.353.677	0	0	0	0	0	0	0	21.335.616
toekomstige vastleggingen			0	11.065.412	4.279.626	2.949.509	2.949.204	3.063.514	2.814.006	2.562.916	29.684.186
totaal	6.475.377	13.506.562	1.353.677	11.065.412	4.279.626	2.949.509	2.949.204	3.063.514	2.814.006	2.562.916	51.019.802
scenario B (50%/50%)	<2022	2.022	2.023	2.024	2.025	2.026	2.027	2.028	2.029	2.030	totaal
historische vastleggingen	6.475.377	13.506.562	12.368.979	2.185.576	2.464.599	2.506.420	11.114.046	1.335.403	0	0	51.956.963
toekomstige vastleggingen			0	5.532.706	2.139.813	1.474.754	10.226.391	7.128.090	5.263.984	5.138.041	36.903.780
indexering AB 21 obv index 22		5.965.980									5.965.980
50% index ook voor IGN 2022		6.786.984									6.786.984
totaal	6.475.377	26.259.526	12.368.979	7.718.282	4.604.412	3.981.175	21.340.438	8.463.494	5.263.984	5.138.041	101.613.707
verschil B-A	0	12.752.964	11.015.302	-3.347.130	324.786	1.031.666	18.391.233	5.399.980	2.449.978	2.575.125	50.593.904

Tabel 5: Vergelijking indexkost nieuwe versus huidige werkwijze, ingebruikname ten vroegste op 1/1/2022, aanvangsbevel 1 jaar na de subsidiebelofte

Indien een aanvangsbevel binnen 1 jaar voor de historische dossiers wordt verondersteld (en nog 2 jaar voor de nieuwe dossiers), levert de nieuwe werkwijze B tot en met 2024 een meerkost op van 20,42 miljoen:

- In 2023 is er een meerkost van 11 mio euro: alle historische dossiers die dat nog niet hebben gedaan, geven dan een aanvangsbevel.
- De historische dossiers die onder scenario B vanaf 2024 indexering ontvangen betreffen ingebruiknames.
- In 2024 levert de nieuwe werkwijze de enige keer een besparing op dankzij de nieuwe dossiers die onder werkwijze B maar aan 50% worden geïndexeerd, terwijl dit onder het basisscenario aan het volle pond is

1.3 Budgettaire aanrekening:

De budgettaire meerkost kan worden aangerekend op de klassieke uitgaven onder uitgavenartikel GBK-AGIF55A-WT, basisallocatie AGI002. Het bedrag voor de vast te leggen klassieke dossiers zal - zoals het nu al het geval is - verminderd worden met de vast te leggen indexeringen. Dit kan opgevangen worden binnen de meerjarenbegroting waarop voor de periode 2023-28 geraamd wordt dat er gemiddeld 50 mio euro VAK ter beschikking staat.

2 Advies van de Inspectie van Financiën:

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 20 oktober 2022 en luidt als volgt:

“De Inspectie van Financiën verleent een gunstig advies aan het OBVR, onder de voorwaarde dat ook een **negatief beperkt indexsupplement mogelijk wordt in het overgangssysteem (3.2.1) voor de voorzieningen met aanvangsbevel in 2021**. De budgettaire impact is aanzienlijk, maar wordt opgevangen binnen de meerjarenbegroting (3.2.2). De technische aanpassing is onderbouwd (3.1.1). De keuze om voor de dossiers 2021 toch de index 2022 toe te passen is een beleidskeuze (3.1.2).”

Situering gestelde problematiek:

De bescherming tegen een negatief indexsupplement vloeit voort uit de **bodembewaking in de nieuwe regelgeving** die geldt voor alle projecten met aanvangsbevel vóór het in werking treden van de nieuwe regelgeving. Die bodembewaking impliceert dat voor die projecten de totale indexbedrag onder de nieuwe regelgeving niet lager kan liggen dan de indexering van 100% van de subsidiebelofte aan de bouwindex bij het aanvangsbevel (zoals onder de oude regelgeving). Dit bestendigt de **rechtszekerheid voor de voorzieningen** die eerder onder de oude regelgeving bij het aanvangsbevel minimaal uitgingen van de volledige indexering bij het aanvangsbevel.

Die bodembewaking **geldt ook voor de projecten met aanvangsbevel in 2021**. Voor deze groep voorziet de nieuwe regelgeving een herindexering aan de bouwindex van 2022 i.p.v. 2021. De bouwindex was onder de oude regelgeving ook steeds op basis van historische gegevens van november van het voorafgaande jaar. Dit zorgde tot en met 2020 tussen 2 opeenvolgende bouwindexen voor weinig schommelingen, zodat gerust de materiaalkosten van november van het vorige jaar als basis voor de bouwindex voor het hele komende jaar kon worden gehanteerd. De snelle bouwkostenstijging in de loop van 2021 zorgde er echter voor dat die bouwindex van begin 2021 totaal achterhaald en ontoereikend was om de kostenstijgingen in de loop van 2021 jaar te compenseren. De **projecten in 2021 sloten qua prijsniveau in feite beter aan bij de bouwindex van begin 2022**.

Vanuit die optiek is het logisch dat die projecten worden geherkwalificeerd als projecten tot de groep met aanvangsbevel in 2022. De herindexering is dan ook eerder een **noodzaak om de groep uit 2021 correct te indexeren**, dan dat dit als een extra voordeel dient te worden beschouwd. Op die manier sluiten die projecten eerder aan bij de groep met aanvangsbevel in 2022 en **verdienen dan ook dezelfde behandeling**. Bijgevolg dienen ze net zoals **alle andere projecten met aanvangsbevel vóór het in werking treden van het besluit, te kunnen genieten van dezelfde bodembewaking**.

De bodembewaking **vangt echter niet alleen de negatieve indexsupplementen op**, maar behoedt ook voor een indexsupplement dat lager ligt dan de indexverhoging. Het tweede zou zich voordoen wanneer de bouwindex bij ingebruikname zich tussen de bouwindex van aanvangsbevel en de subsidiebelofte zou bevinden. Om ook hiermee rekening te houden, zou er speciaal voor de projecten met aanvangsbevel in 2021 een 3^e aparte categorie in het leven moeten geroepen worden. Dat zou toch een **hogere complexiteit** kunnen leiden zowel in de regelgeving (met betwistingen tot gevolg) als in de te operationaliseren procedures.

Deze **complexiteit weegt niet op tegen de geringe probabilliteit** dat voor die dossiers de **bouwindex effectief nog zal dalen in de jaren dat zij in gebruik zullen gaan**. Het betreft immers projecten die ofwel dit jaar in gebruik zijn gegaan of dit overwegend in 2023 of 2024 zullen doen. Die nakende ingebruiknames kunnen we nu al afleiden omdat een groot aantal subsidieschijven ook reeds opgevraagd is voor die dossiers.

Aangezien de index voor het jaar van ingebruikname ook onder de nieuwe regelgeving mee wordt bepaald op basis van de materiaalprijzen van het voorgaande jaar (weliswaar december), staat het **al vast dat die bouwindex voor ingebruiknames in 2023 gestegen zal zijn**. Verschillende internationale instanties (zoals het IMF) voorspellen daarnaast ook voor 2023-2024 een aanhoudende inflatie waardoor ook voor ingebruiknames **in 2024-2025 heel waarschijnlijk een hogere bouwindex** zal gelden.

De index met de nieuwe I-2021 zal bovendien ook een **minder volatiel en meer geleidelijk stijgend** patroon vertonen gezien de meer volatiele elementen (aardolieproducten en afgeleiden) er niet

meer in opgenomen zijn. De terugval van de bouwindex was in het verleden dikwijls te wijten aan een terugval van deze volatielere kostencomponenten. Dit vergroot ook de probabilliteit van een **blijvende, maar meer graduele stijging van de bouwindex in 2023 en 2024.**

Gezien de **lage probabilliteit van een dalende index in de periode van ingebruikname van de betrokken dossiers (2023-24), de noodzaak tot gelijke berechtiging als andere projecten met al een aanvangsbevel en het streefdoel om de complexiteit te beperken,** wordt er voor geopteerd om de uitgewerkte regeling te handhaven. Hiermee wordt dan ook het onderscheid tussen de doelgroepen beheersbaar gehouden. De verrekening van de negatieve indexsupplement blijft dan zonder voorwerp voor alle dossiers die al aanvangsbevel hebben gegeven vóór het in werking treden van de wijzigingen. Ze geldt daarentegen wel voor de dossiers met aanvangsbevel vanaf het in werking treden van de wijzigingen, waarvoor een daling van de bouwindex (na 2024) bovendien ook waarschijnlijker is.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 24 november 2022.

B. ESR-TOETS

Cfr supra bij budgettaire aanrekening.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De impact van het ontwerp van besluit wordt opgevangen binnen het bestaande personeelsbestand en personeelsbudget.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

- Publicatie in het Belgisch Staatsblad
- Het ontwerp van besluit wordt verder geoperationaliseerd door het VIPA.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende VIPA-subsidiebesluiten met betrekking tot de indexering van de klassieke subsidies;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS